

سؤال

مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

ئى قىزچاق ، سۇئالىڭىزغا جاۋاپ بىرىشتىن بۇرۇن ، بىز سىزنىڭ يېشىڭىزنىڭ كىچىك تۇرۇپ ئىسلام دىنىغا قىزىققانلىقىڭىزغا تەشەككۇر ئېيتىمىز .بۇ سۇئال ئارقىلىق ، ئاللاھ سىزگە كاتتا بەخىت تېپىشىڭىزغا ئىشىك ئاچسۇن . ھەمدە سىز ئويلىمىغان يەردىن سىزگە توغرا يولنى يازسۇن . ئاللاھ (مەنىسى: ھەقىقى ئىلاھ) قۇرئاندا (ئىسلام دىنىنىڭ ئىلاھى كىتابى) مۇنداق دىگەن :
بۇ ئاللاھنىڭ توغرا يولى . ئۇنىڭ بىلەن بەندىلىرىدىن خالىغان كىشىنى توغرىغا يىتەكلەيدۇ . [ئەنئام (چاھارپايىلار): 88]
ئاللاھ كىمنى توغرىغا يىتەكلىمەكچى بولسا ، ئاللاھ ئۇنىڭ قەلبىنى ئىسلامغا ئېچىۋىتىدۇ . [ئەنئام (چاھارپايىلار): 125]
 بۇ : مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟ دىگەن كاتتا سۇئالغا كەلسەك ، ئۇنىڭ جاۋابى ئىسلام دىنىنىڭ كىتابى ئۇلۇغ قۇرئاندا ۋە پەرۋەردىگار بىلەن ۋەھىي (ئىلھام) كىلىدىغان ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەدنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) سۆزلىرىدە تېپىلىدۇ .

ئاللاھ مۇنداق دىگەن : ناھايتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان ئاللاھنىڭ نامى بىلەن . مەدھىيە ۋە تەشەككۈرلەر دۇنيالار (ئالاھىتىن باشقا مەۋجۇداتلار) نىڭ پەرۋەردىگارى ئاللاھقا بولسۇن . ناھايتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان . قىيامەت كۈنىنىڭ خوجايىنى . ساڭىلا ئىبادەت قىلىمىز ۋە سەندىنلا ياردەم سورايىمىز . [فاتىھە(باشلىنىش) : 1-5]

ظەنئىسانلار! تەقۋادارلاردىن بولۇشىڭلار، ئىخسەن، سەلتەنەت ۋە سەلتەردىن بىزدىن ئىقتىدار (يەنى غەنىمەتلەر) نى ياراتقان سەرتەرتەدىن ئىستىغنا قىلىڭلار، ئىستىغنا قىلىڭلار.

[به قەرە (ئىنەك) : 21]

ظنة شد الله سعة رعت صرة رؤد عصار عثلا ردذر، الله دعن بألك هئع مة بدد(بهرقة) يوقتذر، ظهذه مممة نترسنع
يار اتقذ حعدذر، ظذنعتغا ظعبادة قلععثلا ر ظذ هتر نترسعضة هامعيدذر . [ئهنأام(چاها ر پايلار): 102]
صرة رؤد عصار عث صة قة ظذنعت ظأز عضعلا ظعبادة قلععثعثلا رنع ؤة ظاتا - ظانا ثالارغا ياخشعلعق قلععثعثلا رنع
تؤوسعية قلعذع، ظذلار نعت بعرع، يا ظكككلعسع سننعت قول ظاستعثدا بولذص يا شعنعض قالسا، ظذلارغا ظوهوي
دئمعضن ية ننع مالاللقنع بلدر عدغان شنحعلعك سأزنعمذ قعلمغفن)، ظذلارنع دشكة لعمعضن، ظذلارغا هرمة ت
بلعن يذمشاق سأز قلعغن . [ئسرا(كجيد سهير قبلش): 23]

ظور ناتقان لقع (الله نعت) كامال قذر عتنع كأرسعتد عغان) ظالامة تلعر د عذذر، صعكر يررض زع د عغان قةؤم ظبحن، شةك - شبيه عسزكم، بذنعثا نذر غذن ظعبرة تلقر بار 21. الله نعت ظاسمان لارنع، زئمعنع

يار اتقان لقع، تلعلر عثالار نعت، رة تلعلر عثالار نعت خولم ذخل بولذ شع (الله نعت) كامال قذر عتنع

كأرسعتد عغان) ظالامة تلعر د عذذر، بذنعثا بلعلعلك كعشعلقر ظبحن هة قعقة تن نذر غذن ظالامة تلقر بار 22. سعلر نعت

كئعسع ؤة كنذبز (ظذخلر عثالار، كنذبز) (الله نعت مة رهة معتد عغان) رز عرق (تة لة ص قعلعص) هة ركة تلعلر عثالار) (الله

نعت) (كامال قذر عتنع كأرسعتد عغان) ظالامة تلعر د عذذر، شةك - شبيه عسزكم، بذنعثا ظا ئلا يد عغان قةؤم ظبحن

نذر غذن ظعبرة تلقر بار 23. الله نعت سعلر رضة حاقما قنع قور قذنع ؤة ظلمعد قعلعص كأرسعتد عغان، بذلذت عن يامغذر

ياغدذر ذص ظذنعث بعلن ظألضن زئمعنع تهرلر بشع (الله نعت) كامال قذر عتنع كأرسعتد عغان) ظالامة تلعر د عذذر،

حشعنة لة يد عغان قةؤم ظبحن بذنعثا، شةك - شبيه عسزكم، نذر غذن ظعبرة تلقر بار 24. الله نعت ظاسمان زئمعنع ظأز

ظه مرع بعلن) مظه لللق) تذر غذن ذشع (الله نعت) كامال قذر عتنع كأرسعتد عغان) ظالامة تلعر د عذذر، ظانعن الله

(قه برعلة ردة كأملص ياتقان) سعلر نعت يةر ظاستعدن حاقع رسا، دة رها ل حقق سعلر 25. ظاسمان لار د عك ؤة زئمعنع كع

هة ممة (الله نعتذر) يةنع الله نعت ملك عذر، الله نعت مة خلذ قات عذر ؤة الله نعت تة سة رر ذص ظاستعد عذر، هة ممة الله غا

بويسنر ذح عذر 26. مة خلذ قاتنع دة سلة صتة) يوقت عن) بار قعلد عغان، ظانعن ظذنع) ظألضن د عن كئيعن) تهرلر د عغان (الله

ظهنة شذذر، ظذنع) يةنع مة خلذ قاتنع تهرلر بشع) (الله غا) ظذنع دة سلة صتة يوقت عن بار قعلغانغا قار عغاندا) (ظو ئا يدذر، ظاسمان لاردا

ؤة زئمعندا ظه ث ظالعي سصتة الله غا خاستذر، الله غالعبتذر، هئكم ت بعلن ظعش قعلر ذح عذر. » [رؤم) ريم) :

[27-17

» ظاسمان لارنع ؤة زئمعنع ياراتقان، سعلر رضة بذلذت عن يامغذر ياغدذر ذص بة رضة، ظذنعث بعلن ضبزل باغلارنع

يئعشتر بص بة رضة كعم؟ ظذ باغلار نعت دة رة خلر عنع ظأستر بش سعلر نعت قولذ ئلار د عن كة لمة يدذر، الله د عن باشقا ظعلاه

بارمذ؟ باشقا ظعلاه يوقتذر، ظذلار) هة قعقة تنعن) بذر لذص كة تكعن قةؤم دذر 60. زئمعنع (ظعنسان لارغا ؤة هايؤان لارغا) تذرالغذ

قعلغان، ظذنعث تترك تة رة صلر عدة دة رالارنع ظا قذزغان، ظذنعث ظلستعدة) تةؤرة ص كة تمه سلعك ظبحن) تاغلارنع

ظور ناتقان، ظعكع دئعز ظار عسدا) يةنع تاتلق سذ بعلن شور لذق سذ ظار عسدا ظار علر عسص كة تمه سلعك

ظبحن) توسا قلارنع قعلغان كعم؟ الله د عن باشقا ظعلاه بارمذ؟ باشقا ظعلاه يوق) ظذلار) يةنع مذر عكلار) نعت تولعسع

بعلمة يدذر 61. بئشعفا كن حشكةن ظادمة دظا قعلسا) ظذنعث دظا سعن) ظعجابة قعلد عغان، ظذنعث بئشعفا كة لضةن

ظئعز حلقعنع كأتر يؤئع د عغان ؤة سعلر نعت زئمعنع ظور ذبسا رلر ع قعلغان كعم؟ الله د عن باشقا ظعلاه بارمذ؟ سعلر

ظاز غنا ؤةز - نة سعهة ظال سعلر 62. قذر ذلذ قنعث ؤة دئعز نعت قارائذ لذ قلعردا سعلر رضة يول كأرسعتد عص

بئر د عغان، رة همعتد عغان) يةنع يامغذر ياغدذر ذص بئر عشت عن) ظعلر عر شامال لارنع بعشارة قعلعص ظهؤة ت د عغان

كعم؟ الله د عن باشقا ظعلاه بارمذ؟ هئج ظعلاه يوقتذر) (الله ظذلار نعت شئرك كة لتر رضةن نةر سعلر د عن

صاكتذر 63. (ظعنسان ع) دة سلة صتة خلق ظه تكعن، ظانعن ظذنع تهرلر د عغان كعم؟ سعلر رضة ظاسمان د عن ؤة زئمعنع

رزعق بئر د عغان كعم؟ الله د عن باشقا ظعلاه بارمذ؟ هئج ظعلاه يوقتذر) ظئيتقنعك، (ظهضةر دةؤا يعثالاردا) راستحل

بولدۇغىغان بولسا ئالار، دىلەلەر غىلار نى كەلتىرىنلار 64. اللە دىن بآلك ظاسمانلاردىك ۋە زىمىندىكەلەر غەيىن

بىلمەيدۇ، ئالار (يەنە خالايق) قاحان تەرەلدىغانلىقلار نى بىلمەيدۇ. » [نەمىل (چۈمۈلىلەر) : 60-65]

ئاللاھتىن باشقا ئىبادەتكە لايىق بىرسى بارمۇ ؟

ئىككىنچى : ئاللاھ بىزنى پەقەت ئۆزىگە ئىبادەت قىلىشقا ياراتقان . ئۇ مۇنداق دىگەن : **مەن جىن ۋە ئىنسانلارنى پەقەت ماڭا**

ئىبادەت قىلىشقا ياراتتىم .

[زارىيات (سورىغۇچى شامالار) : 56]

ئۈچۈنچى : قىيامەت كۈنى ئاللاھقا ھەقىقى ئىبادەت قىلغۇچىدىن باشقا ھىچكىم نىجاتلىققا ئىرىشەلمەيدۇ . ئۆلگەندىن كىيىن

ئاللاھ بەندىلەردىن ھىساپ ئىلىش ئۈچۈن ، ئۇلارنىڭ ئىش-ئەمەللىرىگە قاراپ مۇكاپات ۋە جازا بىرىش ئۈچۈن ئۇلارنى

تىرىلدۈرىدۇ . ئۇ كۈندە پەقەت ئاللاھقا ئىبادەت قىلغان كىشىلەردىن باشقا ھىچكىم نىجاتلىققا ئىرىشەلمەيدۇ . قالغان كىشىلەر

دوزاخقا توپلىنىدۇ ، نىمىدىگەن ناچار ماكان ! . ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەد (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا

بولسۇن) ساھابىلىرى ئۇنىڭدىن : بىز قىيامەت كۈنى پەرۋەردىگار بىمىزنى كۆرۈمىزمۇ ؟ دەپ سورىغاندا جاۋاپ بىرىپ مۇنداق

دىگەن : **ھاۋا ئوچۇق ئاسماندا قۇياش ۋە ئايىنى كۆرەلىشىڭلاردىن شەكلىنەمسىلەر ؟ بىز : " ياق . " دىدۇق . ئۇ : ئۇنداقتا سىلەر**

ئۇ كۈندە پەرۋەردىگار ئىڭلارنى كۆرۈشتىن شەكلەنمەسلىكىڭلار كىرەك . سىلەر ئۇنى خۇددى ئۇ ئىككىسىنى كۆرگەندەك

كۆرىسىلەر . دىدى . ئاندىن ئۇ : « بىر توۋلىغۇچى : " ھەر بىر خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىنىڭ قېشىغا بارسۇن . " دەپ

توۋلايدۇ . شۇنىڭ بىلەن كىرىستقا ئىبادەت قىلغۇچىلار كىرىستلىرى بىلەن ماڭىدۇ . بۇتلارغا ئىبادەت قىلغۇچىلار بۇتلىرى بىلەن

ماڭىدۇ . ۋە باشقا ئىلاھلار ئىبادەت قىلغۇچىلار ئۆزلىرىنىڭ ئىلاھلىرى بىلەن ماڭىدۇ . ئاخىرى ئۇ يەردە ياخشى (سالىھ) بولسۇن

، ياكى بۇزۇق (فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقا ئىبادەت قىلغۇچىلار ھەمدە بىر نەچچە ئەھلى كىتاب (يەھۇدىي ۋە خىرىستىئان)

قىلىپ قالىدۇ . ئاندىن دوزاخ ئەكىلىنىدۇ ھەمدە خۇددى ئىزىتقۇدەك كۆرسىتىلىدۇ . يەھۇدىيلارغا : " سىلەر نىمىگە ئىبادەت

قىلاتتىڭلار ؟ " دىيلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ ئوغلى ئۆزەيىرگە ئىبادەت قىلاتتۇق . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى

ياكى بالىسى يوق . سىلەرگە نىمە كىرەك ؟ " دىيلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كىرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . "

دىيلىدۇ —دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاندىن خىرىستىئانلارغا : " سىلەر نىمىگە ئىبادەت قىلاتتىڭلار ؟ " دىيلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ

ئوغلى مەسىھكە ئىبادەت قىلاتتۇق . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى ياكى بالىسى يوق . سىلەرگە نىمە كىرەك ؟ "

دىيلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كىرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . " دىيلىدۇ —دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاخىرىدا ئۇ

يەردە ياخشى (سالىھ) بولسۇن ، ياكى بۇزۇق (فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقا ئىبادەت قىلغۇچىلار قالىدۇ . ئۇلارغا : " سىلەر

نىمىنى كۈتىۋاتىسىلەر ؟ ھەممە كىشىلەر كېتىپ بولدى . " دىيلىدۇ . ئۇلار : " بىز ئۇلاردىن ئايرىلىپ چىقتۇق . بىز بۈگۈن ئۇنىڭغا

(ئاللاھقا) بەكمۇ مۇھتاج . بىز بىر توۋلىغۇچىنىڭ : ھەممە خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىگە ئەگىشىشى كىرەك دەپ

توۋلىغىنىنى ئاڭلىدۇق . شۇڭا بىز پەرۋەردىگار بىمىزنى كۈتىۋاتىمىز . " دەيدۇ . ئۇ (پەيغەمبەر) : « ئاندىن جەببار (ئاللاھ) كىلىدۇ

—دە ، ئۇ : **مەن سىلەرنىڭ پەرۋەردىگار ئىڭلار .** دەيدۇ . ئۇلار : " سەن بىزنىڭ پەرۋەردىگار بىمىز . " دەيدۇ . بىراق

پەيغەمبەرلەردىن باشقا ھىچكىم ئۇنىڭغا سۆز قىلالمايدۇ . ئاندىن بارلىق مۇئىمىن ئۇنىڭغا سەجدە قىلىدۇ . » [بۇخارىي نەقىل

قىلغان ، 6886]

ھەمدە بۇ مۇئىمىنلەر جەننەتنىڭ كىشىلىرى بولۇپ ، ئۇلارغا قورقۇنچ يوق ھەم قايقۇرۇشمۇ يوق . ھەمدە ئۇلار ئۇنىڭدا مەڭگۈ تۇرىدۇ .

بىز بۇ مەسىلىنىڭ ھازىر ئايدىڭلاشقان بولۇشىنى ئۈمۈد قىلىمىز . خۇلاسە گەپ : بىز پەقەت ئاللاھ دىگەندەكلا دىيەلەيمىز ، يەنى : **كىمكى توغرا يول تاپىدىكەن ، ئۆزىنىڭ پايدىسى ئۈچۈن تاپىدۇ . كىمكى ئازىدىكەن ، ئۆزىنىڭ زىيىنى ئۈچۈن ئازىدۇ . . .]**

ئىسرا(كېچىدە سەپەر قىلىش) : 15]

ئامانلىق توغرا يولغا ئەگەشكەنلەرگە بولسۇن .